

BÉKÉS MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

YES – YOUNG EMPLOYMENT START

Európai jó gyakorlatok a fiatalok
foglalkoztatásáért

ZÁRÓTANULMÁNY

**A Békés Megyei Kormányhivatal által vezetett nemzetközi partnerség
2017-1-HU01-KA102-035474 számú
„YES – Young Employment Start – Európai jó gyakorlatok a fiatalok foglalkoztatásáért”
című Erasmus+ projektje keretében készült szakmai anyag**

Készítette:

**Békés Megyei Kormányhivatal
Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztály**

2019. május

A projektet az Európai Unió támogatta.
A kiadványban (közleményben) megjelentek nem szükségszerűen tükrözik
az Európai Bizottság nézeteit.

TARTALOMJEGYZÉK

1.	A projekt bemutatása	4
2.	A projekt keretében megismert jó gyakorlatok	7
2.1.	Egyesült Királyság	7
2.2.	Spanyolország.....	9
2.3.	Lengyelország	11
2.4.	Portugália	14
3.	Javasolt fejlesztendő területek.....	17
3.1.	Pályaválasztási tevékenység fejlesztése	17
3.2.	Pályatanácsadó képzés.....	18
3.3.	Vállalkozóvá válás elősegítése.....	18
3.4.	Tankönyha és nyílt tanétterem	20
3.5.	A képző intézmények minőségbiztosítási rendszere.....	20
3.6.	Személyre szabott segítségnyújtás.....	21
3.7.	Az álláskeresők alapkészségének felmérése	21
4.	A partnerszervezetek elérhetősége	22

1. A projekt bemutatása

A **„YES (Young Employment Start) - európai jó gyakorlatok a fiatalok foglalkoztatásáért”** elnevezésű projekt a Békés Megyei Kormányhivatal vezetésével, a Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara és az ALFA KISOSZ Érdekvédő és Képző Egyesület együttműködésével konzorciumban valósult meg 2017. június 01 és 2019. május 31. között.

A projekt fő célja – a megyei foglalkoztatási, és annak részét képező nemzetközi együttműködési stratégiával összhangban – a fiatalok munkanélkülivé válásának megelőzése, a már munkanélküliek munkába állásának, és a fiatalok vállalkozóvá válásának elősegítése, valamint a korai iskolaelhagyók számának csökkentése az EU 2020 stratégiában foglaltak szerint.

A szakmai területek elismert szakemberei a célok elérése érdekében alkalmazott jól bevált módszereket, gyakorlatokat, a pályaorientációban, a szakképzésben, a felnőttképzésben, a foglalkoztatás és a vállalkozóvá válás elősegítésében érdekelt szervezetek közötti együttműködési rendszereket tanulmányozták a kétéves projektben 4 szakmai tanulmányút keretében, hogy eredményesen elő tudják segíteni a fiatalok munkaerő-piaci integrációját.

A Békés Megyei Kormányhivatal által vezetett konzorcium feladatköréből adódó kiemelt célja a megye foglalkoztatási szintjének növelése, a munkanélküliek számának csökkentése, a munkaadók munkaerőigényének kielégítése az igényeiknek megfelelő szakképzettséggel rendelkező munkaerővel, a munkanélküliek minél rövidebb időn belüli munkába helyezése.

Az Erasmus+ mobilitási és partnerségi együttműködési programok jó lehetőséget biztosítanak arra, hogy a pályaorientáció, szakképzés, felnőttképzés, foglalkoztatás és vállalkozásfejlesztés területén dolgozó munkatársak, szakértők nemzetközi kitekintés keretében tanuljanak egymástól, tapasztalatot cseréljenek, és a közös problémák megoldására nemzetközi együttműködés keretében keressenek új, innovatív megoldásokat.

A zárótanulmányban minden tanulmányútról kiemeltük azokat a jó gyakorlatokat, amelyek jól beilleszthetők a hazai gyakorlatba, és alkalmazásukhoz kapcsolódóan fejlesztési javaslatokat fogalmaztunk meg a fenntartható fejlődés elveit követve.

Konzorciumi partnerek:

Békés Megyei Kormányhivatal

2011. január 1-jétől a megyei közigazgatási hivatal jogutódjaként, valamint a területi államigazgatási szervek egy részének részleges integrációja útján jött létre, mint a területi államigazgatás csúcsszerve. A kormányhivatal a jogszabályoknak és a kormány döntéseinek megfelelően összehangolja és elősegíti a kormányzati feladatok területi szintű végrehajtását. A Békés Megyei Kormányhivatal a kormány megbízott által vezetett szervezeti egységekből és 9 járási hivatalból áll. A Békés Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztálya és a szakmai irányítása alatt álló foglalkoztatási osztályok – melyek a járási hivatalokon belül működnek – kiemelt szerepet játszanak a megye munkaerő-piaci helyzetének javításában, a foglalkoztatás elősegítésében, a munkanélküliség megelőzésében, mérséklésében.

Állami szervezetként mind a munkáltatók, mind az álláskeresők számára munkaerő-piaci szolgáltatásokkal, foglalkoztatást elősegítő támogatásokkal, komplex munkaerő-piaci programok működtetésével 1991 óta áll rendelkezésre. Fő célja, hogy a munkaadók munkaerő szükségletét kielégítse az igényeiknek megfelelő szakképzettséggel rendelkező munkaerővel, és az álláskeresőket minél rövidebb időn belül munkába helyezze. A főosztály hosszú évek óta valósít meg hazai és nemzetközi együttműködésben különböző projekteket, amelyek a gazdaság igényeihez jobban igazodó szakképzési rendszer kialakítását, a foglalkoztatás elősegítését célozzák.

Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

A Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamarának (BMKIK) tagjai mindazon Békés megyei székhellyel, vagy telephellyel rendelkező vállalkozások, amelyek aktív szerepet kívánnak vállalni a megye gazdaságszervező tevékenységében. A kamara egyre szélesedő klasszikus szolgáltatásai közé tartozik – többek között – felvilágosítás nyújtása kereskedelemtechnika, minőségügy és iparjogvédelem kérdéseiben. A BMKIK részt vesz az iskolarendszeren kívüli gyakorlati képzés megyei szervezésében, felügyeletében, a szakmai gyakorlati oktatásban, vizsgáztatásban, mesterképzésben. Kulcsszerepe van abban, hogy a gazdaságfejlesztési kezdeményezésekkel is összefüggő várható munkaadói igények ismertek legyenek, és nőjön a munkaalapú szakképzésben résztvevő munkaadók és tanulók száma. A kamara a szakképzésről szóló törvény alapján pályaaorientációs tevékenységet is ellát. Munkaadói érdekképviselési és a szakképzésért felelős szervként érdekelt a tanulószerveződéses tanulók szakképzése minőségének javításában, az általa végzett pályaaorientációs tevékenységek fejlesztésében.

ALFA KISOSZ Értékvédő és Képző Egyesület

Az ALFA KISOSZ Értékvédő és Képző Egyesület álláskeresőket nagy számban képző felnőttképzési intézmény, de ellátja a vállalkozók érdekeinek védelmét, vállalkozási tanácsadást is nyújt. A fiatal felnőttek szakképzését munkahelyi körülmények között folytatja, érdekelt abban, hogy megismerje és alkalmazza a külföldön már bevált munkaalapú tanulásban alkalmazott módszereket, elkötelezett a minőségi szakképzési rendszer kialakításában. Értékelt abban is, hogy hatékonyabb legyen a vállalkozni kívánó fiatalok részére nyújtott tanácsadás rendszere.

Fogadó partnerek:

ESCOLA PROFISSIONAL
Cooperativa de Ensino de V. N. de Famalicão, C. R. L.

IDENTIFICAMOS O FUTURO

A **portugál CIOR** Regionális Szak- és Felnőttképző Iskola Vila Nova de Famalicão-ban, Portugália északi régiójában több mint

25 éve foglalkozik szakmai képzésekkel különböző területeken, például a környezet-és munkavédelem, higiénia, elektromechanika, és szociális animáció. Az iskola partnerkapcsolatban áll a helyi vállalatokkal, és évente több mint 300 megállapodást köt, hogy biztosítsa tanulóinak a

valós munkakörnyezetben való tanulás lehetőségét. Felnőttoktatással is foglalkozik, elősegítve a meglévő tudás frissítését az alábbi szakmai területeken: légkondicionálás, épületautomatizálás, mechanika, elektromos installációk, elektronikai javítások, gyermekvédelem, idegen nyelv. A tanulók foglalkoztatási helyzetének javítása érdekében tanácsadói irodát működtet a tanulási készségek fejlesztése céljából, a helyi önkormányzattal pedig közös projekteket valósít meg a fiatalok munkaerő-piaci helyzetének javítása érdekében, többek között a pálya-tanácsadási rendszer fejlesztése, a korai iskolaelhagyás megakadályozása terén.

A **spanyol ESMOVIA** a munka világával szoros kapcsolatot ápol, a munkaalapú tanulásban nagy tapasztalatokkal rendelkező szervezetekkel működik együtt európai mobilitási projektek megszervezésében. A szakképzés területén szakmai gyakorlatok és tanoncképzési lehetőségek nyújtásával igyekszik a tanulók, a szakképzésben tevékenykedő szakemberek, tanárok és felnőttképzésért felelős személyek igényeit kielégíteni. Az ESMOVIA számos olyan európai uniós projektben vesz részt, amelynek a személyes készségek és kompetenciák külföldi tanulás által történő fejlesztésére helyezi a hangsúlyt. Tanácsadói tevékenységük által a különféle életkorú és élethelyzetű résztvevők képzési, foglalkoztatási életútját is megtervezi, figyelembe véve az eddig megszerzett tapasztalatokat és az elért tanulási eredményeket. Mobilitási projektjei számos szakmai ágazatot fednek le, mint pl.: szervezetvezetés, marketing, mechanika, turizmus, környezetvédelem, mezőgazdaság, építészet, szociális szektor.

A **Krakkói Vajdasági Munkaügyi Hivatal** Malopolska régióhoz tartozó munkaerő-piaci intézmény, amely nagy tapasztalattal bír az ifjúsági munkanélküliség kezelésében. A 30 év alatti álláskeresőket foglalkoztatását és a diplomás fiatalok vállalkozóvá válását újszerű eszközök alkalmazásával segíti. Kiemelt programjai vannak a pályaválasztási tanácsadás és karriertervezés területén, az Ifjúsági Garancia program keretében a fiatalok egyedi igényeinek megfelelő elhelyezkedést segítő szolgáltatásokat és támogatásokat nyújt.

Az **Aspire-igen** csoport a legnagyobb szakképzést folytató szervezet Anglia Yorkshire-i régiójában. A csoport nonprofit szociális vállalkozásként több mint 20 év tapasztalattal rendelkezik a fiatalok és felnőttek munkakeresésének támogatásában. A hátrányos helyzetű csoportok szociális be- és visszailleszkedését széleskörű szolgáltatásokkal támogatja, például a Nemzeti Karrier Szolgálata a munkaerő-piacon történő elhelyezkedést segítő oktatási és szakképzési anyagokhoz biztosít hozzáférést. Pályatanácsadást végez a régió iskoláiban, és képzést biztosít főleg a szociális kirekesztődéssel veszélyeztetett fiatalok, illetve pályatanácsadók számára. Fejleszti a fiatalok alapkészségeit, szolgáltatásai között információnyújtás, képzési és mentori támogatás nyújtása is szerepel.

2. A projekt keretében megismert jó gyakorlatok

2.1. Egyesült Királyság

A Bradford-i tanulmányhét során megismert szervezetek (pl.: Opportunity Centre, Connexions, Bridge Project) legfőbb feladatuknak a hátrányos helyzetű (Young People Not in Education, Employment or Training - NEET) fiatalok felkutatását, segítségét tekintik.

A **Carrier Works Team** tanácsadója bemutatta azt a több modulból álló, sokrétű pályatanácsadó képzést, amely Angliában államilag elismert végzettséget nyújt. A képzést egy pályatanácsadóból álló csapat dolgozta ki és

A fogadó intézmény: The Opportunity Centre

működteti jelenleg is sikeresen. A képzés 23 modulból áll, melyet a résztvevő szabadon, saját munkájának, szükségleteinek megfelelően, de szakmailag egymásra épülve végezhet el. A workshopok 4-6 heti rendszerességgel kerülnek megrendezésre, így a képzés munka mellett végezhető, és a pályatanácsadással, vagy annak egy területével foglalkozók saját szakmai munkájukra való jobb rálátását segíti elő. A képzés országosan elismert, az angol rendszernek megfelelő 6. szintű végzettséget nyújt, a képzést sikeresen elvégzők pedig regisztrált, elismert pályatanácsadókká válnak.

A tanulmányút során megismert „**Connexions**”, „**Job Center**” és „**Aspire-igen**” nevű szervezetek munkájából egyértelműen látszott, hogy az Egyesült Királyság a hazainál sokkal kiterjedtebb szociális hálóval rendelkezik.

Az iparkamara képviselőivel

Számos segítő szervezet működik a térségben, akik változatos eszközökkel állnak rendelkezésre annak érdekében, hogy az ügyfelek saját életükön változtatni tudjanak, legyen szó akár lakhatásról, ruházkodásról, élelemről, pénzbeli juttatásokról. A segítő szervezetek szoros együttműködésben dolgoznak.

Az **Aspire-igen** fogadó partner az iskolarendszerű oktatásból lemorzsolódott, hátrányos helyzetű diákokkal foglalkozik.

Számukra a pályatanácsadás, szakképzettség

megszerzése ingyenesen vehető igénybe. Képzéseit – tekintettel az ügyfelek életkörülményeire – az iskolarendszerű oktatáshoz képest gyakorlatiasabbá, közvetlenebbé alakította át, ezáltal csökkentve a lemorzsolódást. A szervezet tevékenységi köre, népszerűsége évről évre növekszik, több száz diákot sikerül évente „visszajuttatni” az iskolapadba.

Az intézménynek azonban nem célja minden fiatalot képzésbe irányítani. A költségvetési támogatást az ügyfelekre a sikeres vizsgák arányában kapja, így lemorzsolódás esetén az ügyfélre kapott pénz visszautalásra kerül. Az ügyfelek személyre szabott segítséget kapnak a képzés kiválasztásában. A szervezet tanácsadói, mentorai minden ügyfél esetében igyekeznek felmérni annak érdeklődési körét és képességeit/készségeit.

A Bradford Manufacturing Weeks megbeszélése - minden asztalnál minden terület képviselteti magát a konkrét igények felmérése érdekében

Az **Opportunity Centre** lehetőséget nyújt az ingyenes szakmaszerzésre, és az arra leginkább rászorulóknak anyagi támogatásban is részesülhetnek a külön pénzügyi keretüknek köszönhetően. Egy képzés általában 540 óra, amiből 30 óra a gyakorlat. Több gyakorlati idő is eltölthető, de mivel problémás tanulókról van szó, alacsony óraszámokkal dolgoznak, hogy ne riasszák el tanulóikat a képzésektől, hiszen ők már egyszer elhagyták az iskolarendszert.

Személyre szabottan nyújtják szolgáltatásaikat, odafigyelve az ügyfél egyéni problémáira. Diákjaik nagy része folytatja a tanulást, nyomon követik volt tanulóikat egy szolgáltatón keresztül. A lemorzsolódás aránya 10%, amely mögött leginkább súlyosabb okok állnak, pl. komoly viselkedészavar. Azért is ilyen alacsony ez az arány, mert a szakképzett tanácsadónak, segítő szervezeteknek köszönhetően már tényleg csak akkor kerül képzésbe a jelentkező, ha arra készen áll.

A **Job Center**-ben tett látogatás során is egyértelműen megfigyelhető volt az, hogy a különböző civil szervezetek együttműködése mennyire szoros, illetve, hogy milyen sok lehetősége van a munkaügyi szervezetnek arra, hogy az adott ügyfelet a kompetens szervezethez irányítva segítse hozzá megfelelő anyagi, vagy mentális támogatáshoz. Folyamatosan új partnereket keresnek fel az ügyfelek igényeinek naprakész kielégítése érdekében (jóléti szervezetek, helyi közösségi szervezetek). Az ügyintézők terepre is kimennek, nem csak irodában végzik tevékenységüket, hanem akár az utcán, a szociális szervezet munkatársával együtt próbálják elérni a problémás ügyfeleket.

A **Connexions** egy hátrányos helyzetű fiatalokkal foglalkozó szociális, jótékonyági szervezet. Ügyfeleik között nagy számban előfordulnak mentálisan sérült, kábítószerfüggő, pénzügyi, lakhatási és családi problémákkal küzdő személyek, illetve olyanok, akik összetűzésbe kerültek a hatóságokkal. Ezek a diákok hiányos alapkompétenciákkal rendelkeznek, mentális problémáik vannak. Az önkormányzatok rendelkeznek egy adatbázissal, amely minden bradfordi tanulóról iskolai adatokat tartalmaz, más szociális intézmények adataival együtt, akár rendőrségi feljegyzéseket is nyilvántart.

A Connexions figyelemfelkeltő plakátja

Ehhez az adatbázishoz a szociális, segítő és jótékonyági szervezetek egyaránt hozzáférhetnek, hogy segítse az ügyfelekkel való munkájukat. Feladatuk, hogy bizalmi kapcsolatot teremtsenek, feltárják azokat a problémákat, melyek gátolják a fiatalokat tanulmányaik folytatásában, vagy elhelyezkedésüket a munka világában. A kapcsolatba lépést követően minimum 3 hetes nyomon követés történik, mely időszak alatt 45 perces interjúkat készítenek. E szolgáltatás egész nap elérhető, átlagosan 12 fiatallal készítenek interjút naponta, akik általában szülővel vagy gondozóval érkeznek a szervezethez.

Egyéni tervet készítenek a fiatal előrehaladásának érdekében. Az interjú során feltérképezik a tanulásukat akadályozó tényezőket. Céljuk, hogy felszámolják az akadályokat, megtalálják a megfelelő utat, képzést számukra. Középpontban az ügyfél áll, a formalitások, adatvédelmi, jogi nyilatkozatok megtétele után máris a problémák feltárásán dolgoznak a tanácsadók. A lakhatás megoldása nagy gondot jelenthet ezeknél az ügyfeleknél, ezért elsődleges ennek megoldása, valamint szükség esetén ételcsomagokkal is támogatják az arra rászorulókat.

Ahhoz, hogy ez megvalósulhasson és minden ügyfél a számára leginkább megfelelő segítségben részesüljön, több szociális szervezet együttműködése szükséges (pl. az önkormányzatok szükségletei, de 16-20 évesek számára a Bradford Center is biztosít lakásokat, amennyiben részesülnek valamilyen állami támogatásban.)

Összességében megállapítható, hogy a szervezetek sikertörténetei mögött az áll, hogy konkrét és azonnali segítséget tudnak nyújtani az ügyfeleknek: megfelelő pillanatban a megfelelő eszközökkel. Ehhez a segítő és szociális szervezetek nagyon szoros együttműködése szükséges.

2.2. Spanyolország

A valenciai **ESMOVIA**-nak több mint 600 magánvállalkozással, állami és egyéb szervezettel, kamarákkal van együttműködése, valamint számos nemzetközi szervezettel, szakképző iskolával, középiskolával, felsőoktatási intézménnyel ápol szoros kapcsolatot. A tanulmányút egésze során több intézményben is lehetőség nyílt gyakorlatok megtekintésére, a zárótanulmányban egy munkaerő-piaci szolgáltatásokat nyújtó intézmény és egy szakképző intézmény jó gyakorlatát mutatjuk be, mely Magyarországon is alkalmazható.

A **Valencia Activia** fő területe a foglalkoztatás elősegítése, vállalkozóvá válás támogatása, munkaerő közvetítése, és képzések szervezése, lebonyolítása. Szolgáltatásaik célcsoportonként és területileg eltérnek. Egyrészt képzetlen és hátrányos helyzetű fiatalokkal foglalkoznak, másrészt a vállalkozóvá válás terén képzett fiatalokat támogatják.

Nem kizárólagosan anyagi támogatást, hanem egyéb segítő szolgáltatásokat is nyújtanak (pl. inkubátorház, kompetenciafejlesztés). Stratégiájukat tekintve az országos stratégiát követik, specializálódva a régióra és városokra. Számos irodával rendelkeznek a városban, illetve a tartományban egyaránt, melyek száma folyamatosan bővül. Működésük EU-s projektekből, regionális irányítási-, és önkormányzati forrásokból biztosított.

Egyetlen ország gazdasága sem lehet életképes és fejlődőképes sikeres vállalkozások nélkül. Ezt felismerve a Valencia Activa kiemelten fontosnak tartja, ezáltal kiemelt feladatai közé tartozik a vállalkozói készséggel, vállalkozói hajlandósággal rendelkező személyek vállalkozói tevékenység beindítására való ösztönzése, saját vállalkozásuk indításának elősegítése. E szolgáltatást az intézmény azonban nem feltétlenül a kezdeti indulást célzó anyagi támogatás nyújtásával valósítja meg, hanem nagy hangsúlyt fektet az egyén vállalkozói kompetenciáinak fejlesztésére is.

Egy hosszútávon sikeresen fenntartható, profit-orientált vállalkozás üzemeltetését a vállalkozáshoz és a választott szakterülethez értő emberek tudnak létrehozni, működtetni és irányítani. Ehhez azonban nem elegendő a választott tevékenységi körhöz illeszkedő megfelelő szakmai ismeret, esetleges szakmai tapasztalat megléte, hanem a leendő vállalkozónak rálátással kell rendelkeznie a vállalkozás piaci és gazdasági környezetére, fel kell ismernie az esetleges lehetőségeket és veszélyeket is, tehát megfelelő vállalkozói kompetenciával kell rendelkeznie.

A hosszútávon fenntartható vállalkozások alapításának ösztönzése céljából így a Valencia Activa az indítást szolgáló pénzügyi támogatások helyett a kiválasztott személyek részére elsősorban vállalkozói kompetencia fejlesztésére irányuló képzéseket szervez, amely összhangban áll az Európai Bizottság által 2011-ben, az SBA felülvizsgálata nyomán elfogadott Vállalkozás 2020 Cselekvési Terv beavatkozási pontjával, azaz a „vállalkozói ismeretek oktatása és képzés a növekedés és a vállalkozások alapításának támogatására” ponttal.

Látogatás a Valencia Activa kirendeltségén

Ezen gyakorlat alkalmazásával – függetlenül attól, hogy milyen területen működő vállalkozást alapítanak a vállalkozói kompetenciafejlesztő képzésben részt vevő személyek – fejlődnek az üzleti ismereteik, valamint az alapvető készségeik és attitűdjük, beleértve a kezdeményező kedvet, a kreativitást, a kitartást, a kockázatok megértését és a felelősségérzetet.

A vállalkozói kompetenciafejlesztő képzéseken megszerzett tudással olyan vállalkozói gondolkodásmódra tesznek szert a kiválasztott személyek, melyek révén az ötleteiket cselekvésre fordíthatják.

Az **Altaviana Szakképzési Központot** az “Egyesület a Portomar-i Nők Támogatására” alapította 1978-ban a nők függetlensége, vállalkozóvá válásának elősegítése érdekében. Valencia tartományban a szálloda, étterem/vendéglátás és turizmus szektorban fellépő jól képzett szakemberek hiányára reagálva nyújt képzéseket. A középszintű (medio) szakképzésben szakács, pék, cukrász szakmákban, felsőfokon pedig élelmezési menedzser, és vendéglátásszervező képzést bonyolít le. Az iskolában a képzés első évében kizárólag az iskola területén tanulnak, gyakorolnak a diákok, a második évtől gyakorlatukat vállalkozásoknál töltik.

Az itt végzett diákok elhelyezkedési aránya rendkívül jó, nagyon magas a kereslet irántuk. A siker a szakmai tudás mellett a személyes kompetenciák magas szintű fejlesztésében keresendő. A modul tartalmaz antropológiai részt, csapatmunka, együttműködési készség fejlesztést, és többek között a konfliktuskezelés, a problémamegoldás különböző módszereit is. Havonta egy alkalommal az iskola igazgatója is biztosít lehetőséget a tanulók számára személyes találkozásra, ahol a tanulási ügyek mellett családi, magánéleti kérdésekről is beszélgethetnek.

Az iskola egy „utcára nyíló” vendéglátó egységet üzemeltet az épületében. Az étteremben menüs étkezésre van lehetőség, 4-5 féle menüből (leves, második) illetve 2-3 desszertből lehet választani. Az egységben teljes egészében a tanulók dolgoznak tanári felügyelettel. Az étterem

Az Altaviana tanulói oktatás közben

berendezése, a terítés és felszolgálás a pincér és vendéglátó menedzser tanulók feladata, az ételeket a szakács, pék és cukrász tanulók készítik. Az étterem nyilvános, ebéldidőben az utcáról is érkező vendégek. Sok a visszatérő, rendszeres vendég, nem csak az iskola pedagógusai, környező intézmények dolgozói közül kerülnek ki, hanem előre egyeztetett időpontban csoportokat is fogadnak. Az ételek állagát, küllemét, ízét és a felszolgálást az étkezés végén minősítik a vendégek egy előre

elkészített boríték méretű kártya segítségével, melynek kitöltésére a felszolgáló tanuló kéri a vendégeket az étkezés végén, a számla átadásakor. A rendszeresen visszatérő vendégek már ismerik a szisztémát és szívesen értékelnek ily módon, így ők is érezhetik, hogy hozzájárulnak a tanulók szakmai fejlődéséhez, a véleményük alapján kapják a diákok gyakorlati értékelésüket.

A konyháról magas minőségű ételek kerülnek ki, igényes és tetszetős, étvágygerjesztő tálalással. Szervírozás előtt a konyhában is értékelnek az oktatók, a két vélemény pedig együttesen adja a tanuló aznapi értékelését.

2.3. Lengyelország

A tarnowi „Desk Zone” az induló vállalkozásokat segíti, az ott látott jó gyakorlat alkalmazása Magyarországon is növelné a vidéki induló vállalkozások számát.

A helyi önkormányzati szervezetben az alpolgármester határhörébe tartozik a gazdasági osztály és a tarnowi ipari park. Velük, az iparkamarával és oktatási intézményekkel is szorosan együttműködve látja el feladatait a Desk Zone. Finanszírozási forrásai uniós és önkormányzati támogatásokból, valamint reklámbevételekből tevődik össze, így a vállalkozók ingyenesen vehetik igénybe a szolgáltatásokat.

A Desk Zone bejárata

Iroda- és tárgyalóhelyiségek

A Desk Zone egyik fő feladata, hogy megteremtse a helyet a vállalkozók számára. Az épületben kialakításra kerültek iroda- és tárgyalóhelyiségek, valamint biztosított az internetelérés. Előre egyeztetett időpontban a vállalkozók – az ország egész területéről – igénybe vehetik üzleti tárgyalás, kisebb konferenciák lebonyolítására a rendelkezésre álló helyiségeket. A gazdasági zónában mentori szolgáltatás is igénybe vehető, melynek keretében személyes tanácsadással segítik a kezdő vállalkozót. Az intézményben rendelkezésre áll állandó befektetési tanácsadó,

havonta két alkalommal pedig az Országos Adótanácsadói Kamara munkatársa segít. A tanácsadást nem csak vállalkozók, a munkanélküliek is igénybe vehetik.

A Desk Zone ingyenes tanulmányutakat szervez, melyek lehetőséget nyújtanak külföldi jó gyakorlatok megismerésére, tapasztalatszerzésre. Szoros az együttműködés az oktatási intézményekkel annak érdekében, hogy megfelelő munkaerő álljon rendelkezésre a munkaerőpiacon. Olyan képzéseket szerveznek, amelyek gyorsan és hatékonyan tudnak válaszolni a munkaerőpiac igényeire.

A közös munka során számos versenyt is szerveznek:

- 10-12. osztályos diákok üzleti terv készítésében mérhetik össze tudásukat, a nyeremény pénzjutalom,
- iskolaközi menedzser versenyt és virtuális tőzsdeversenyt szerveznek,
- cégek számára megrendezésre kerül a tarnowi innovációs verseny,
- a felsőoktatásban dolgozó tanároknak is lehetőségük van megmérettetni magukat,
- a Krakkói Építészeti Egyetemmél olyan közös versenyt szerveznek, melynek során a város azon részeinek beruházásaira van lehetőség ötletet adni, amelyek még nincsenek beépítve, vagy fejlesztésre szorulnak. Befektetési fórumokat valósítanak meg, mely gazdasági, politikai fórum, ahol a start up ötletek is helyet kapnak, a legjobbakat pénzjutalomban részesítik. 2019-ben közös szolgáltatási központ kerül kialakításra, melynek fő célja az e-szolgáltatások biztosítása lesz.

A tarnowi önkormányzat nagy figyelmet fordít a vállalkozói szférára. Nem csak adókedvezményt nyújt a környéken beruházóknak, hanem folyamatos együttműködések, rendezvények által támogatja a fejlesztéseket. A Desk Zone (vállalkozói zóna) olyan szolgáltatásokat nyújt, melyek növelik a vállalkozói kedvet. Érdekes és nagyon hasznos volt a sok bemutatott tevékenység, de különösen az alapötlet, hogy rendelkezésre áll egy olyan épület, amelyet egy induló vállalkozás az ügyviteli tevékenységeinek megvalósítására igénybe vehet. Ez nem csak a hely biztosításáról szól, segítség a vállalkozásoknak a tapasztalatszerzésben, hosszú távon támogatva a jól működő, stabil cégek létrehozását.

Lengyelországban a közigazgatási rendszer részeként működő **Önkéntes Munkaerő-piaci Testület** fő feladata a kiemelten hátrányos helyzetű fiatalok számára képzések és egyéb szolgáltatások biztosítása.

Az intézmény több központtal, és a központokon belül több szervezeti egységgel működik, időszakos, vagy állandó jelleggel. 20 egység kifejezetten munkaerő-piaci szolgáltatásokat nyújt (pl. karrier tanácsadás), de vannak ún. bentlakásos intézményeik is. Ez utóbbiakban a látogatás idején is 110 fiatal élt és tanult. Szolgáltatásaik fő célja a tanulás lehetőségének biztosítása. Fő szegmensük a NEET fiatalok, azaz azok a fiatalok, akik se nem tanulnak, se nem dolgoznak és rossz anyagi körülmények között élnek.

Az intézményeikbe járó fiatalok két csoportja:

- tanulási nehézségekkel, magatartászavarokkal, drog-, alkoholproblémákkal küzdő 15-17 éves fiatalok (cél: képzésben tartás és szakmai végzettség megszerzése);
- 18-25 éves fiatalok, akik álláskereső vagy szeretnék magukat átképezni.

A 15-17 éves fiatalok - a tankötelezettségi korhatár miatt (18 év) – maguk dönthetnek arról, hogy a bentlakásos ellátást választják-e. A program sikere e korosztályban az együttműködésen múlik. Az intézmények (a központi statisztikai hivataltól, iskoláktól, szociális intézményektől, önkormányzatoktól, egyházaktól érkező) megbízható adatbázissal rendelkeznek, de a helyi viszonyokat jól ismerő tanácsadók járják a települések utcáit, és szükség esetén szó szerint az utcáról viszik be a gyerekeket. A bentlakás és az összes szolgáltatás teljesen ingyenes. Nagy gondot fordítanak a devianciák kezelésére, az agresszió megelőzésére, a tanulási nehézségek megoldására.

Vendéglátóink és a vendégek

Az intézményben nem csak oktatás, hanem nevelés is folyik. Mivel a tanulók nem kötelezhetők a bennmaradásra, az egyetlen ok, amiért mégis ezt választják: a professzionális támogatás, sokszor az életben maradás egyetlen esélyének, a felemelkedés lehetőségének felismerése. A személyre szabott kommunikáció, a tevékenységek sokszínűsége és az oktatási környezet meggyőzi a gyerekeket arról, hogy jobb nekik ebben az intézményben, mint otthon, vagy az utcán. A bekerülés első lépése a képességek felmérése, majd az „Átváltoztatjuk” kurzuson való részvétel (stílus, ruházat, haj, stb.). Ezt követően különböző képzésekbe irányítják őket, melyek közül legnépszerűbbek az informatika, a fodrászat, a vállalkozási ismeretek és a jogosítvány megszerzése. Szabadidős tevékenységeik is sokszínűek, színházba, moziba, koncertre, kirándulni járnak, sportolhatnak, mindezt térítésmentesen. A szakképzésben tanulók szakmai gyakorlata megtörténhet az iskola falain belül, de külső gyakorlati képzőhelyre is kimehetnek. Mindez nem jöhetne létre empátikus szakemberek, nevelők és tanárok nélkül, de az egyéb szereplők

bevonása nélkül sem, hiszen az intézmény aktív kapcsolatot tart fenn a rendőrséggel, az önkormányzatokkal, az egyházakkal és a szülőkkel.

A 18-25 éves fiatalok számára ajánlott szolgáltatások a következők:

- pályatanácsadás,
- munkaközvetítés (helyi és külföldi munkaerő igények összegyűjtése és kiajánlása elektronikus állásajánlat rendszerek segítségével),
- szakképzésbe irányítás a szakmairány meghatározásával (alapképzések, ráépülő képzések, kiegészítő képzések),
- pályaalakmassági tesztek végzése,
- állásbörzék szervezése,
- szemináriumok, konferenciák szervezése,
- fiatalok foglalkoztatása esetén munkabér támogatások,
- EU-s társfinanszírozott projektek megvalósítása.

Lengyelországban a képzési piac minőségének biztosítása érdekében **Minősegbiztosítási Központ** működik, melynek alapja a Minősegbiztosítási Szabvány. A minősítést 3 évre kapja meg a felnőttképzési intézmény. A képzésekben részt vevők ún. képzési bónuszt kapnak, és ők döntenek el, melyik intézménybe mennek tanulni. A bónusz-rendszer 180 órás képzésre szól, bármely képzésre igénybe vehető, 83%-os támogatást nyújt 17% önrésszel.

Vállalatok, cégek is részesedhetnek képzési bónusztban, melyek 1500 órára érvényesek, melynek 50%-a állami támogatás, 50%-a önrész.

2.4. Portugália

A **CIOR ESCOLA PROFESSIONAL** fogadó szervezet jellemzően hátrányos helyzetű gyerekek, korábbi tanulmányaik során már lemorzsolódott fiatalok képzését biztosítja. Az intézményben közel 36 képzési program van folyamatban, egészen a közoktatási ciklus 3. szintjétől/ciklusától (7-9.évfolyam, 12-15 éves kor) a 4. szintig /ciklusig (10-12. évfolyam, 16-18 éves kor) indítja a képzéseket. A képzések a munkaerőpiaci igényekhez igazodnak, Vila Nova de Famalicãoban országos viszonylatban fejlett az autóipar, ezért a diákok elektronikát, mechatronikát, megújuló energiák hasznosításával kapcsolatos szakmákat, illetve ezen kívül szociális tanulmányokat is folytatnak.

A CIOR tanulóműhelyében

A 25 éve működő képző intézmény aktív kapcsolatokkal rendelkezik a helyi munkaügyi szervezettel, illetve a térség vállalataival egyaránt. A duális szakképzésben a vállalkozások szerepének köszönhetően a térség piaci változásaira gyorsan tud reagálni. Ha valamelyik szakmában (szakmacsoportban) munkaerőhiány alakul ki, a hiányállapot megszüntetése érdekében indítják el a megfelelő szakirányú képzéseket.

Az elért eredmények tekintetében a foglalkoztatottság a képzést követő 6 hónapon belül 100%-os. E nagyon magas mutatószámot az iskola a 12 éve jól kiépített munkáltatói kapcsolatrendszernek is köszönheti. A gazdaság igényeire rugalmasabban reagálnak, nem várják meg a képzések indításánál a 10-12 fős létszámot, már 1-2 fős képzéseket is indítanak.

Az iskolánál tett látogatás során néhány preventív módszert is bemutatnak, amelyek lehetővé teszik a végzett fiatalok életútjának folyamatosságát, az egyes életszakaszok „törésmentes” egymásbaérését. Módszereik a következők:

- a diákok önéletrajzát a térség 52 munkáltatójához már a szakmai végzettség megszerzése előtt eljuttatják,
- a diákok bemutatkozásának másik színtere a nagy hagyományokra visszatekintő iskolai újság is: az itt megjelenő cikkek a végzős diákokra fókuszálnak, az újságokat pedig a munkáltatóknak eljuttatva megismertetik későbbi munkavállalóikat, a munkaviszony megkezdése előtt,
- tanácsadói program (3G program) alkalmazása.

Az intézmény tanácsadói programja 10 témát ölel fel. Segíti a fiatalokat a karriertervezésben,

Elméleti oktatás és beszélgetés a diákokkal

önéletrajzírásban, felkészíti őket az állásinterjúra, információt biztosít az induló szakképzésekről, segítséget nyújt a vállalkozás indításával kapcsolatos adminisztrációs feladatok megismeréséhez.

A képzés utolsó évében szakemberek (pszichológusok) mérik fel a tanulók kompetenciáit, és egyéni tanácsadásokkal próbálják felzárkóztatni azokat a fiatalokat, akiknél hiányosság mutatkozik.

A **Vila Nova de Famílicao önkormányzata** kiemelkedő szerepet tölt be a fiatalok pályaválasztásának folyamatában. A pályaeorientáció tekintetében az alábbi tevékenységeket emeljük ki a helyi önkormányzat működési területei közül:

- az iskolák képzési programjának kialakítása a térség munkáltatóival együttműködve történik;
- a pályaválasztási rendezvények (Pályaválasztási Vásár) szervezése, lebonyolítása már 12 éve minden évben az önkormányzat feladata;

- a pályaorientáció már 5 éves életkorban (az óvodában) elkezdődik; az életkori sajátosságok figyelembe vételével élményközpontú tevékenységformák alkalmazásával, játékos formában kezdik el a folyamatot;
- az oktatótermek, tanműhelyek létrehozásának támogatása; Museo de automovel néven egy látványos, veterán autókat, motorokat bemutató múzeumot üzemeltet, amely gyakorlati helyet biztosít a CIOR szakképző intézményben végzett diákoknak.

A „Made in Familicao” szervezetnél az önkormányzat tevékenységeinek bemutatása

A szakmai tanulmányút során meglátogatott intézmények közül a **„Centro Qualifica”** (Escola Secundaria D. Sancho) példaértékű és innovatív segítő tevékenységet mutatott be.

Szakmai egyeztetés a „Centro Qualifica” szakembereivel

Az intézményhez azok a 18 év feletti felnőttek fordulnak segítségért, akiknek továbbtanulási, munkaerő-piaci információkra van szükségük, illetve a felmért kompetenciáikat szeretnék elismertetni, és esetleg ezzel lehetőségük nyílik arra, hogy az iskolarendszeren kívül egy új képzettséget szerezzenek. Az intézményben dolgozó tanácsadók, pszichológusok, tanárok fogadják az ügyfeleket és egy állapotfelmérés során kiderítik, hogy milyen szakmai, illetve személyes kompetenciákkal rendelkeznek.

A kompetenciák elismertetésének folyamata nagyon innovatív gondolat. A jelenség alap gondolata a hazai felsőoktatásban alkalmazott kreditelismeréshez hasonló. Az ügyfélnek – amennyiben már rendelkezik a szakmai bizonyítvány megszerzéséhez szükséges kompetenciákkal – nem szükséges beülnie az iskolapadba a bizonyítvány megszerzéséhez.

3. Javasolt fejlesztendő területek

3.1. Pályaválasztási tevékenység fejlesztése

A Vila Nova de Famalicão önkormányzata által megrendezésre kerülő Pályaválasztási vásár kísérő rendezvényeként bemutatásra került a „Szülők éjszakája” elnevezésű adaptálható programelem. A rendezvény az esti órákban 18:00 órától 23:00 óráig tart. A meghívottak érdekes előadásokat hallhatnak, és kipróbálhatnak egy-egy szakmát is. Így a szülők pályaismerete is bővül, ami előremozdíthatja azt, hogy a gyermekének nagyobb támogatást nyújtson a pályaválasztási döntés meghozatalában. A 2017-es tanulmányutat követően a Békés Megyei Kormányhivatal TB és Foglalkoztatási Főosztálya is célul tűzte ki, hogy a pályaválasztás előtt álló fiatalok szülei számára is vonzóbbá, könnyebben elérhetővé tegye a rendezvényt.

Az elem adaptálása 2018. október 27-én (9.00-16.00 között) Pályaorientációs Családi Nap (egy újabb lépés a pályaválasztás útján) néven a Pályaválasztási Vásár kísérőprogramjaként már megvalósult. Míg Portugáliában hétköznapi esti órákra időzítették a rendezvényt, szervezetünk egy hétvégi időpont megadásával tette lehetővé az érdeklődő szülőknek, hogy gyermeküket elkísérjék a pályaorientációs tanácsadásra. A tanácsadó egy beszélgetés keretében (45 perc időtartamban) pályaorientációs tesztek segítségével ad iránymutatást a pályaválasztás előtt álló gyermekeknek az érdeklődési irányuk feltérképezéséhez. Az egyéni tanácsadások mellett interaktív pályaválasztási program került megrendezésre, melynek neve „Pályaválasztás a mozivászonon”, ahol pszichológus vezetésével ismerhették meg a szakmákat a fiatalok.

Csoportmunka a Pályaorientációs családi nap keretében

A pályaorientációs napon mintegy 60 család jelent meg és kapott megerősítést az addigi elképzeléséhez, vagy esetleg más alternatívát a pályaválasztási döntés meghozatalához.

A Szakképzési Munkacsoport keretében elvégzett igényfelmérésekkel és tervezett intézkedésekkel összhangban, a pályaorientációban érintett szervezetek együttműködésével megalakítjuk a Békés Megyei Pályaorientációs Kerekasztalt, javaslatcsomagot dolgozunk ki az általános iskolai Pályaorientációs Napok tartalmára, továbbá Szakmai Fórumot szervezünk a pályaválasztásban érintett szakemberek részére.

A kerekasztal a pályaorientációt előtérbe helyező, és abban aktív tevékenységet végző szervezetek fórumaként, strukturált partnerségi együttműködésként jönne létre azzal a céllal, hogy a benne résztvevő szervezetek egyeztessék és összehangolják tevékenységüket, megosszák egymás között a témában releváns tudásukat, információikat, szakembereiket felkészítsék a pályaorientáció támogatására.

A Békés Megyei Kormányhivatal, a Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, a Békés Megyéért Vállalkozásfejlesztési Alapítvány határmenti romániai partnerekkel 5 partnerszervezetből álló

konzorciumban pályázatot nyújtott be az INTERREG V-A Románia-Magyarország Programban. A nyertes pályázat keretében a kormányhivatal Pályaorientációs Tanácsadó és Módszertani Központot hoz létre annak érdekében, hogy a pályaválasztással/módosítással érintettek a döntéseikhez, pálya- és szakmaismeretükhöz, választásaikhoz, önismeretükhöz, tervezési készségük fejlesztéséhez segítséget kaphassanak.

3.2. Pályatanácsadó képzés

A pályatanácsadó képesítés hazánkban államilag elismert képesítés formájában nem létezik. Ugyan foglalkoznak vele az egyetemek egyes szakokon, léteznek különböző tréningek is ehhez kapcsolódóan, de ezek nem egységes, állam által kontrollált tartalmú pályaorientációs tanácsadó végzettséget igazolnak.

Javasoljuk, hogy a kormányhivatallal együttműködési megállapodást megkötő Békés megyei felsőoktatási intézményekkel együttműködve dolgozzuk ki Pályatanácsadó névvel egy egyéb szakmai képzés (Országos Képzési Jegyzék hatálya alá nem tartozó egyéb szakmai, ún. „B körös” képzés) programkövetelményének tervezetét, és nyújtsuk be elfogadásra a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarához.

A szakmai követelmények összeállítása során DACUM módszerrel végezhetnénk el a pályatanácsadó munkakör elemzését, a munkaköri feladatokat, és az azok ellátáshoz szükséges szakmai követelmények tanulási eredmény alapon való megfogalmazását. A pályatanácsadónak többek között képesnek kell lennie a pályatanácsadást igénylők készségeinek, képességeinek, érdeklődésének felmérésére, az életpálya modell felépítésére és a pályatanácsadáson résztvevők folyamatos nyomon követésére is. A képzésbe való belépést felsőfokú végzettséghez kötnénk, továbbá olyan kompetenciák meglétéhez, mint a nyitottság, elhivatottság, az önismeret, az empátia.

A programkövetelmény tervezetét azokkal a szakemberekkel véleményeztetnénk, akik a gyakorlatban jelenleg is foglalkoznak pályatanácsadással (foglalkoztatási osztályok munkatársai, kamarai szakemberek, osztályfőnökök, karrier tanácsadók). A szakmai tartalom kidolgozásánál figyelembe vennénk az angol képzési rendszer elemeit, és az ottani tapasztalatokat. Az elfogadott programkövetelmény nyilvános, az alapján bármely felnőttképzési intézmény képzési programot készíthet, és annak Pest Megyei Kormányhivatallal történő engedélyeztetését követően megszervezheti a képzést. Az engedélyeztetéshez szükséges szakmai anyag összeállítása ugyan hosszadalmas és költségvonzata is van, de szükség van rá az osztályfőnökök, a kormányzati és kamarai szakemberek körében egyaránt, és nem utolsósorban elősegítené a fiatalok foglalkoztatását.

3.3. Vállalkozóvá válás elősegítése

A vállalkozóvá válás elősegítése érdekében jól alkalmazhatók a Spanyolországban és a Lengyelországban megismert jó gyakorlatok.

Hazánkban van egy Európai Unió által finanszírozott program („GO!-Gondolkozzunk Okosan Fiatalok és álláskeresők vállalkozóvá válásának támogatása a Dél-Alföldön” című, GINOP-5.1.9-

17-2017-00003 számú), amelynek keretében a programban részt vevő személyek egy, a Valencia Activa által is alkalmazott vállalkozói ismeretek megszerzésére irányuló képzésen (80 órás) vehetnek részt a tervezett vállalkozásuk elindítását megelőzően. A program keretében a kiválasztott személyek nem csak a képzésben vehetnek részt, a képzés sikeres befejezését követően lehetőségük nyílik vissza nem térítendő anyagi támogatás igénybevételeire is a vállalkozás beindításához kapcsolódó beruházás támogatásaként.

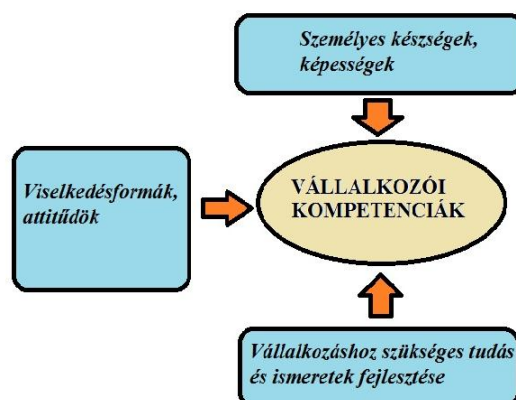
Javasoljuk, hogy a Békés Megyei Kormányhivatal részéről kerüljön kidolgozásra és kiírásra egy olyan munkaerő-piaci program, amelyben legalább egy hónapja nyilvántartott álláskereső (továbbiakban: célcsoport) vehetnek részt. A célcsoporttal szemben szükségesnek tartjuk meghatározni, hogy rendelkezzenek a választott területtel összhangban álló szakmai tapasztalattal, vagy megfelelő képzettséggel (szakképzettséget igénylő tevékenységi kör folytatása esetén), és rendelkezzenek vállalkozói hajlandósággal is.

A munkaerő-piaci program több elemből épülne fel. Egyrészt szükségesnek tartjuk a fejlesztő intenzív (hosszabb időtartamú, mint a jelenleg futó program keretében alkalmazott) képzésen való részvétel előírását, amelynek során a célcsoport vállalkozói kompetenciái fejlődnének, ezzel biztosítva a számukra a kellő magabiztosságot és rálátást a tervezett vállalkozás jövőjét és sikerességét illetően.

Indokoltnak tartjuk továbbá a szükséges vállalkozói kompetencia elsajátítását követően egy, a vállalkozás beindításához nélkülözhetetlen beruházási támogatás nyújtásának lehetőségét is, amelynek keretében a célcsoport az előírt, saját forrás biztosítása mellett vissza nem térítendő támogatásban részesülhet, amennyiben annak létjogosultsága a benyújtandó üzleti terv alapján alátámasztott

Harmadik programelemként pedig mentorálási szolgáltatást javaslunk bevezetni a munkaerő-piaci program elemei közé, amelynek segítségével a célcsoport, már mint vállalkozó személyek felügyelete és szakmai segítségnyújtása valósulna meg a programban meghatározott időtartamig. Ezzel a segítő szolgáltatásunkkal egyrészt a vállalkozók magabiztosságát kívánnánk növelni, másrészt pedig a vállalkozói kompetenciafejlesztő képzésen megszerzett tudás gyakorlatba való átvezetése valósulna meg, szakmai felügyelet alatt.

A lengyelországi Desk Zone tevékenységéből szeretnénk kiemelni a tanácsadást. Békés megyében is szüksége van a fiatal vállalkozóknak a befektetési és adózási ismeretek megszerzésére, esetleges bővítésére. Az állami foglalkoztatási szerv és az adóhatóság együttműködésével kialakítható egy olyan szolgáltatási rendszer, melynek keretében az ügyfelek pénzügyi, adózási, vállalkozásfejlesztési területen tehetnék fel kérdéseiket. Az adóhatóságnál 2018-tól már működő Mentor Program kiterjesztése a vállalkozási tevékenységet megelőző időszakra hasznos volna azoknak, akik vállalkozóvá válási támogatás iránti kérelmet nyújtanak be az állami foglalkoztatási szervhez.

3.4. Tankönyha és nyílt tanétterem

A valenciai minta alapján Magyarországon kisebb jogszabályi változtatásokkal kivitelezhető lenne kereskedelem-vendéglátás szakmacsoportban szakképzést folytató oktatási intézmények által üzemeltetett tanétterem kialakítása, üzemeltetése. Kiemelendő, hogy az értékesítés piaci áron kell, hogy történjen, illeszkedve a versenyszféra egyéb szereplőihöz. A tanétterem a tanulók tudásszerzésén túlmenően a képzés költségeihöz is hozzájárulna.

A spanyolországi szakképzés folyamatát vizsgálva megállapítható, hogy az iskolai tanulás és gyakorlati képzés váltakozó ciklusai hatékonyabb ismeretátadást eredményeznek. Hazánkban a 9. évfolyamot követő 2 év (10. és 11. évfolyam) alatt kap a tanuló lehetőséget munkahelyi gyakorlat elsajátítására. A tanétterem megvalósítása által a gyakorlati tapasztalatszerzés folyamatosan biztosított lenne. Hazánkban a jelenlegi képzési szisztéma kevésbé hatékony, nagyon szétdarabolt. Minden kétséget kizáróan állítható, hogy a nyári összefüggő, négy héten át tartó szakmai gyakorlat időarányosan hatékonyabb szakmai fejlődést eredményez a képzés folyamatában, mint az azt megelőző heti ciklusonként váltakozó szorgalmi időszak.

A megtermelt javak értékesítése során remek lehetőség nyílna a tanulók munkájának gyors visszacsatolására. Az oktatás során a diákok azonnal betekintést nyernének a vendéglátás egész folyamatába. Megtapasztalhatnák, hogy az általuk elvégzett részfeladat hogyan kapcsolódik egy komplex szolgáltatáshoz. A fogyasztók pozitív visszaigazolása által „értelmet nyerne” a munkájuk, motiváltabbakká, sikerorientáltabbakká válhatnak a tanulók.

Javasoljuk, hogy a Békés Megyei Kormányhivatal által életre hívott Szakképzési Munkacsoport intézményrendszerét is használjuk fel ebben a témában, és a munkába bevont szakképző centrumokkal egyeztetve valósuljon meg ezen jó gyakorlat bevezetéséhez szükséges feltételrendszer előkészítése, a jó gyakorlat kipróbálása és működtetése.

A hazai jogszabályi környezetet is figyelembe véve a pályaorientációban, a szakképzésben, a felnőttképzésben, foglalkoztatásban, a vállalkozóvá válás elősegítésében érdekelt szervezeteknek egymással együttműködve kell alkalmazni a megismert jó gyakorlatokat az ifjúsági munkanélküliség megelőzése és kezelése érdekében.

3.5. A képző intézmények minőségbiztosítási rendszere

A képző intézmények minőségbiztosítási rendszerének folyamatos fejlesztése hazánkban is rendkívül indokolt. A munkáltatók sok esetben fejezik ki elégedetlenségüket a mai magyar szakképzés, és főleg a felnőttképzés színvonalával kapcsolatban. A képzők versenyeztetése, értékelése hozzájárulhatna a magasabb színvonalú oktatáshoz, a képzések munkáltatói elvárásokra alakításához, gyakorlatiasabbá tételéhez. A munkáltatók visszajelzései is alapjául szolgálhatnának egy pontrendszer kialakításához.

Lengyelországban azt láthattuk, hogy a vállalatok szoros együttműködésben dolgoznak a képző intézményekkel, így mindkét fél tisztában van az igényekkel, és egymást segítve válnak eredményesebbé. Ez hazánkban is megvalósítható lenne. A munkaerő-piaci képzések minőségbiztosítási rendszerének kialakítása és működtetése érdekében javasoljuk kidolgozni a felnőttképzési intézmények értékelési rendszerét.

3.6. Személyre szabott segítségnyújtás

Az ügyfelek akkor vonhatók be egy programba/képzésbe, ha arra készen állnak, és az ezt hátráltató problémáik megoldásra kerülnek. Hiába szeretnénk bevonni az ügyfelet képzésbe, ha nem megoldott a lakhatása, étkezése. Hazánkban a különböző segítő szervezetek nem tudnak egymás munkájáról, így komplex segítségnyújtásra nincs lehetőségük. Az ügyfél életének egy részén segítenek, nem az egészén. Amennyiben ezek a segítő szervezetek jobban ismernék egymás tevékenységét, szorosabbra és folyamatosra fűznék kapcsolataikat, az ügyfél részére komplex csomagot tudnának nyújtani a problémái megoldásához.

A támogató szervezetek jobban megismerhetnék egymás tevékenységét, ha a különböző rendezvényeikre meghívnák egymást. A Bradford-i mintára alapozva például a Pályaválasztási Vásár előtt egy „szervezői értekezleten” találkozhatnak a kiállító munkáltatók az iskolákkal, diákokkal, valamint egyéb szervezetek is meghívást kaphatnának (pl. Békéscsabai Családsegítő és Gyermekjóléti Központ). A rendezvény lebonyolítása előtt így lehetőség nyílna felmérni az igényeket, akár a diákok részéről (pl. milyen kiállítókat tekintenének meg szívesen, milyen szakmákat ismernének meg), akár a foglalkoztatói oldalról (konkrét munkaerőigény ismertetése). Ezeken a rendezvényeken kapcsolatok alakulhatnak ki, és az ügyintézők az adott ügyfelet szükség esetén el tudnák irányítani a megfelelő szervezethez. A szervezetek együttműködésével kialakítható lenne egy központi adatbázis, amiben az ügyfél teljes életútja szerepelne a különböző szervezetek vonatkozásában (kitől, milyen segítséget kapott).

Az ügyfél informatikai képességei fejlődhetnének azáltal, hogy a jelentkezések, a támogatásigénylések, az ügyintézőkkel való kapcsolattartás digitálisan történne. Ehhez egyrészt ki kellene alakítani a szervezeteknél egy erre a célra megfelelő platformot, másrészt az ügyfelek digitális kompetenciáit is fejleszteni szükséges. A közösségi média is használható lenne az ügyfelek és a szervezetek kapcsolattartására.

3.7. Az álláskeresők alapkészségének felmérése

A tanulmányúton szerzett tapasztalatok közül a „Centro Qualifica” intézménynél tett látogatás során a kompetenciamérés érvényesítése, illetve a felmérése a szervezetünk munkájában is előrelépést jelentene. A nyilvántartott álláskeresők egyre nagyobb hányada nem rendelkezik a szakképzéshez és munkavállaláshoz egyaránt szükséges alapkészségekkel és transzverzális kompetenciákkal.

A foglalkoztatási osztályok a TOP 5.1.1-TOP 5.1.2 program keretében már végeztek kompetencia felméréseket a bevont ügyfelek körében, de az összes nyilvántartott álláskereső kompetencia alapú felmérése még nem történt meg. A foglalkoztatási szakügyintézőknek ezen módszer fontosságával azonosulnia kell, illetve lehetőség szerint külső szolgáltató igénybevételével el kell végezni az álláskeresők kompetencia felmérését. A munkáltatói oldalon megjelenő foglalkoztatási feszültség enyhítése és a munkaerőigények eredményes betöltése érdekében a Portugáliában már elfogadott, és használatban lévő kompetenciamérés módszertana pozitív eredményeket hozhat a foglalkoztatási szervezet munkájában.

4. A partnerszervezetek elérhetősége

Békés Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztály

Magyarország

5600 - Békéscsaba

Árpád sor 2/6.

Telefon: +36/66/444-211/1212

E-mail: vidovenyecze@lab.hu

Honlap: <http://bekes.munka.hu>

Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

Magyarország

5600 – Békéscsaba

Penza ltp. 5.

Telefon: +36/66/324-976

E-mail: bmkik@bmkik.hu

Honlap: <http://bmkik.hu>

ALFA KISOSZ Érdekvédő és Képző Egyesület

Magyarország

5600 - Békéscsaba

Dr. Becsey O. u. 4/1.

Telefon: +36/66/325-997

E-mail: alfakepzo@alfakepzo.hu

Honlap: <http://alfakepzo.hu>